

המפקד הראשי הראשון של הארגון הצבאי הלאומי מוסר בפעם ש "אצ"ל לא היה רביזיוניסטי"

את גירסתם של קודמיו ויורשיו באותו תפקיד, בין השאר זו של אברהם תחומי, השכנע נתקבלה במערכת ערות מפורטת של אברהם ("גדעון") תחומי, הנמצא בקאליפורניה. להלן הערות כמעט במלואה.

לפני חודשיים פורסם "העולם הזה" (977) את עדותו של משה רוזנברג, לשעבר המפקד הראשי של אצ"ל, על לידתו של הארגון הצבאי הלאומי, תוך ציון כי גירסתו זו סותרת בכמה נקודות עיקריות

האמת היא שהפילוג בארגון לא קרה בגלל חילוקי הדעות בשאלת ההגנה, וגם לא בגלל האיחוד עם ההגנה. ב-1934 התאחדו עם ההגנה זה לא גרם לפילוג. האיחוד ארך אז רק חודשים מספר, ולאחר שהנסיגן נכשל, חזר הארגון לפעולתו העצמאית.

ויכוח ההבלגה, וגם המשא-ומתן לאיחוד עם ההגנה, יצרו מתיחות רבה בתוך הארגון, אבל לא הם שהביאו את הפירוק. הסיבה העיקרית של הפילוג היתה החלטתם של חוגים מסויימים במפקדה הרביזיוניסטית להשתלט על הארגון.

מיום היחסו היו לארגון שני עקרונות: צבאיות ואל-מפלגתיות. מיום שהתחילה התארגנות החשאית של הרביזיוניסטים בתוך הארגון — ורוזנברג היתה יד בזה — נהרסה משמעתו. זה הביא את הפילוג.

רוזנברג מספר שבאשר החליטה המפקדה להתאחד עם ההגנה, הוא פקד על נאמניו להפסיק. זה אולי מצטער מאד, אבל לו כל העניין היה בעקידתו של רוזנברג, אין אני חושב שומישה איש היו שומעים בקולו. את פקודת העירוג נתן זאב זיבוטנסקי.

אברהם ("גדעון") תחומי

הלאומי נוסד באביב 1931, כתוצאה של מרד המפקדים בסניף ההגנה בירושלים. אין זו שאלה עטופת-מסתורין, יש עדים ותעודות להוכיח זאת.

התקפה על נשים

אני בטוח שלא רחוק היום בו יתפרסמו כל הפרטים על יסוד הארגון ותולדותיו, ואז יתגלה לעיני כל, שכל ספרו של רוזנברג על הפילוג הגדול של 1937 בנוי על הויה, הגזמות והתפארות. אין אני רוצה גם לנסות להשיב על כל הספור הפנטסטי שלו. אני אציין רק נקודות מספר. לו היה רוזנברג מדבר מתוך ידיעה לא היה מספר על "ועד לרביזיוניסטי שראשו עמדו מאיר גרוסמן והרב מאיר ברלין, ועד כזה לא היה בארגון.

המוסד הפוליטי העליון של הארגון הצבאי הלאומי היה מורכב ממנהיגי כל המפלגות אשר אחדו את הארגון — הצה"ר, מרח"י, ציונים-כלליים ומפלגות-המדינה-העברית. אחד מחברי הוועד הזה היה זאב זיבוטנסקי.

רוזנברג איננו מספר את האמת. כל הפעולות אשר נעשו על-ידי הארגון ב-1936 נעשו בידיעתי וגם בפקודתי. נכון, פעולה אחת נעשתה בלי ידיעתי ורשותי (התקפה על בית-קפה ערבי ליד ח'ל-אביב), ומה היתה התוצאה? ציוחית להוציא את האחראים לביצוע הפעולה היא מן הארגון, והדבר הו-צא לפועל תוך 24 שעות. בארגון היתה משמעת חזקה ורוזנברג יודע זאת היטב.

טרור והבלגה

בעית הפעולות ב-1936 לא היתה בעיה-פשוטה. המוסד הפוליטי העליון של הארגון היה בדעה שעל הארגון לנהוג יכול להוכיח זאת.

עמדת המפקדה היתה נגד ההבלגה ונגד טרור. הארגון עשה רק פעולות נקם, ועשינו אותן כדי לשמור על מצב-רוחו של הישוב, וגם כדי להתרות בערבים. זאת היתה גם דעתו של זיבוטנסקי, ואני יכול להוכיח זאת.

קראתי את הישיבה כדי לבאר למפקדים את עמדת המפקדה, וגם כדי לשמוע את דעתם. בישיבה זו הרשיתי ויכוח חופשי, וביקשתי את המפקדים הנוכחים לדבר גלויות. רר נכבד תמך בישיבה זו, ולא הסתייגות, בעמדת המפקדה. יש חברים דברים אשר נוח לשכוח אותם אחר עשרים שנה. אני באמת מצטער שעלי להזכיר לידידי משה רוזנברג את כל הדברים הללו. במשך שנים רבות היינו ידידים והידידות ביננו לא נחרסה אפילו על-ידי הפילוג. אבל יש דברים אשר, אסור לעבור עליהם בשתיקה.

ראשית הרשימה של העולם הזה כתוב: "רק מיס"די אצ"ל עצמם יכולים לענות על השאלה עטופת-המסתורין: איך ומתי נולד אצ"ל? אלא שמספר התשובות כמספר המיסדים."

רשימתכם מזכירה לי את הודעתו של מנחם בגין לפני ועדת האומות המאוחדות ב-1947. זה היה זמן קצר לפני שנוצרה המדינה. בפגישתו עם ראש הוועדה, ובתשובתו לשאלתי, הצהיר בגין שהארגון הצבאי הלאומי נוסד ב-1937. הצהרה זו פורסמה בכל העולם.

עכשיו בא משה רוזנברג ואומר שהארגון נולד למעשה עוד ב-1928, אבל עד 1937 נקרא הארגון בשם הארגון הימני והשם הארגון הצבאי הלאומי נתקבל ב-1937 כאשר הוא (רוזנברג) הועמד בראש המפקדה.

מי משניהם צודק: בגין או רוזנברג?

נגד בגין

מזלנו היה לארגון עתון. שם העתון היה המצודה, וכבר בגיליון ב', אשר יצא לאור ב-1932, נקרא הארגון בשם הארגון הצבאי הלאומי.

למי צריך ואפשר להאמין — לבגין ("הארגון נוסד ב-1937")? לרוזנברג ("השם הארגון הצבאי הלאומי נתקבל ע"י מפקדה אשר הוא עמד בראשה" או לעתון רשמי של הארגון הצבאי הלאומי (שבו כבר ב-1932 נקרא הארגון בשמו המלא, הנכון והיחיד)?

האמנם בגין לא ידע זאת, כאשר מסר את הצהרתו על לידתו של הארגון? לא! בגין ידע היטב שהארגון נוסד ב-1931. אבל בגין הוא איש-מפלגה, וברצונו היה לשמור לפלגתו את הזכות ההיסטורית הגדולה של יצירת הארגון. בגין ידע את האמת, אבל...

הארגון הצבאי הלאומי נעשה לארגון רביזיוניסטי רק באפריל 1937, לאחר שמוסדותיו העליונים ורוב חבריו החליטו להתאחד עם ההגנה. ולכן נעשה אפריל 1937 לתאריך לידתו של הארגון, ועד 1937 לא היה הארגון רביזיוניסטי, ולכן לפי דעת בגין, הוא לא היה קיים.

בגין ידע את תולדות הארגון. בספר הזכרונות שלו על הארגון יש רשימת כבוד של חיילי הארגון הצבאי הלאומי, אשר מסרו את נפשם למולדת. בין חיילי הארגון אשר נפלו בהכנת חומרי-מלחמה מופיע גם שמו של מנחם סטרליץ. אבל ראש-קבוצה מנחם סטרליץ נהרג לפני 1937, יבזמו שהוא נהרג הייתי אני המפקד הראשי.

את הדיעה על פגיעתו כבלתי-אחיו של מנחם, חנוך סטרליץ, מי שהיה אז המפקד שלנו בכפר-סבא, כאשר, למחרתו, הגיעה הדיעה על מותו של מנחם, ובאתי לבית-החולים, אמר לי חנוך, במדעות בעיניו, שהמלה האחרונה של מנחם לפני שהוא הוציא את שמתו היתה: "גדעון". מנחם סטרליץ נהרג לפני אפריל 1937, ואם הארגון, לפי דעת בגין, נוסד ב-1937, איך יכול היה מנחם ז"ל להיות אחד מחיילי הארגון הצבאי הלאומי אשר נפלו בהכנת חומרי מלחמה?

מרד מפקדי ירושלים

ב משה רוזנברג ידע את האמת. מ-1932 ועד 1937 כיהן רוזנברג בתפקיד של סגן מפקד סניף הארגון בתל-אביב, ולא יתכן שהוא לא ידע על המצודה. בעתון המצודה השתמש בתור עתון בעל-פה, והקריאו לפני כל חברי הארגון. רוזנברג ידע מתי ואיך נולד הארגון, אבל אם בגין יכול להכניס פירושים משלו, למה לא יעשה זאת גם רוזנברג?

בגין שינה את תאריך לידתו של הארגון כדי להבטיח את זכות יצירת הארגון למפלגתו. עכשיו בא רוזנברג ותובע לעצמו, ולמפקדה שהוא עמד בראשה, את הקופירייט עבור השם. רוזנברג נתן לארגון את שמו! כשמתחילים כפרושים חופשיים — מתחילה הפקרות, ולהפקרות אין גבול.

לארגון הצבאי הלאומי היו זכויות עצומות בתולדות התינועה הצבאית של הישוב לפני 1937, והזכויות הללו תירשמו בהכאתיות זהב בהיסטוריה שלנו. ההיסטוריה של התנועה הצבאית שלנו לעולם לא תשכח שהארגון הצבאי הלאומי הפך את בעית המבחן לבעיה ישובית כללית (לפני 1931 היתה בעית הבטחון רק דאגתם של חברי ההסתדרות).

ההיסטוריה לעולם לא תשכח שהארגון הצבאי הלאומי יצא עוד ב-1931 כסיסמה של "צבא במחתרת", במקום "הגנה במחתרת"; ההיסטוריה תמיד תזכור את משמעת-הברזל אשר הארגון הכניס בשורותיו, את החנוך הצבאי, את ההישגים הגדולים ברכישת הנשק, ובעיקר את רוח המלחמה אשר הארגון הכניס בלבבות של אלפים רבים אשר מננו על חבריו בשנות 1931-1937. רק אנשים רבים מפלגתיות או עמ'הארציות סינורה את עיניהם, יכולים להתעלם מזה.

ועכשיו לעצם העניין: איך ומתי נולד הארגון? לזאת יש רק תשובה אחת כי ישנה רק אמת אחת. הארגון הצבאי

★ ★ ★

רוב ל"הגנה"

באותן השנים (1931-1937) לא היה אין פעם רוב רביזיוניסטי בארגון. אפילו היו כל הרביזיוניסטים מבין הארגון נשמעים לפקודת זיבוטנסקי, לא היה זה יוצר רוב לשוללי האיחוד. אולם למעשה גם חלק מבין הרביזיוניסטים הסכימו לאיחוד עם ההגנה, והם נמרו על תומכיה.

רוב הנוכחים נשאר בארגון. איזה רוב? רוב הרביזיוניסטים סיים בארגון — כן, אבל רוב חברי הארגון — לא! חבל מאד שרוזנברג איננו מספר כמה קיבל הרוב שלו, כשיצאה לפועל חוקת הרכוש. החלוקה נעשתה בין התומכים באי-חוד עם ההגנה והשוללים, שוללי האיחוד קיבלו פחות מאשר הרכוש. במתן הארגון היו מאות כלים. כיצד זה אפשרי שהרוב יקבל את מיעוט הכלים? חלוקת הרכוש נעשתה בהסכמת שני יו"דים, ואת המשא-ומתן בשם מתנגדי האיחוד ניהל רוזנברג עצמו!

גם חלוקת כספי הווסכון דרזיטש כלים מעידה למי היה הרוב. לאור בדיקת החשבונות, הוסכם ששוללי האיחוד יקבלו 700 פונט. זה היה אחד קטן של הסכום הכללי ש"הקופה היתה חייבת לחבריה.

ההצטרפות ל"הגנה"

חלוקת כספי קופת-ההוסכון על-ידי שופינג קרה למעשה, רק בתל-אביב. מהסכום של 700 לירות, פחות מ-150 וגיעו לאנשי ירושלים וחיפה. רק בתל-אביב נשמעו כמה מאות איש ומפקדיהם לפקודת זיבוטנסקי. באותו הזמן היו בארגון קרוב 3000 איש.

הדברים שאני אומר אינם ספורי מעשיות. נעשו חשבוי נות ונעשה הסכם של חלוקת הרכוש והכסף, ועל ההסכם ישנה גם חתימתו של רוזנברג. כל הסיפורים על הרוב אשר נשאר הם התפארות ריקה. כל המפקדים הראשיים של הארגון (מפקדי הערים), כל המחטנאים, רוב המפקדים, רוב אנשי השורה ורוב הרכוש הוכנסו להגנה.

האמנם היה מרכז ההגנה ממנה אותי בתור חבר המפקדה הראשית שלו, בתור חבר הפיקוד העליון שהיה מורכב משלושה מפקדים, ובתור המפקח על ההרכבה הארצית שנו — לו רוב חברי הארגון היה עוזב אותי?

עובדה היא שכחוצאה של האיחוד נתמנו חמישה מבין חברי הארגון בתור חברי המרכז של ההגנה. עובדה היא שבכל אחת משלוש הערים (ירושלים, תל-אביב, חיפה) נת מנה מפקד מן הארגון בתור סגן מפקד הסניף. עובדה היא שאחד ממפקדינו נתמנה בתור מפקד מחוז הדרום. עובדה היא ששניים מבין מפקדינו נתמנו בתור מפקדי-גושים ולי מעלה מעשרה מבין מפקדינו נתמנו בתור מפקדים בשכר. ועוד, וזה העיקרי: כל חברי הארגון אשר נכנסו לאיחוד נשארו בתוך יחידותיהם — פלוגות, מחלקות וקבוצות, ותחת פקודת מפקדיהם מן הארגון, ועם משמעת הנשק הנפ' רדיים שלהם במשך כשנה וחצי. רק לאחר גמר תקופת המעבר יצאה לפועל ההתארגנות המלאה.

רצח דיהאן

עד כה על לידתו של אצ"ל ועל הפילוג בארגון, הייתי גומר בזה לולא הפסקה הקטנה על רצח דיהאן אשר הוכנסה לתוך רשימתכם.

בפיסקה כשבו: "תחומי איש ההגנה הותיק, שהשתתף בשעתו יחד עם רחל ינאית (כיום אשת הנשיא) בתיכנון הריגת דיהאן". אין אף מלה אחת של אמת בדברים הללו, ואני מוכן להעיד על זאת בפני כל בית-דין.